

Άχιλλεύς

Άπολλοδώρου Βιβλιοθήκη Γ' 13.6 και 8
(Διασκευή: Γ. Ξενής)

Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Συγγραφή:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Συνεργάστηκαν:

Κωνσταντίνα Λουτσίου, Φιλολόγος

Δρ Ευτυχία Πολυκάρπου Ηρακλέους, Λειτουργός Αναλυτικών Προγραμμάτων

Σχεδιασμός, Μορφοποίηση Εντύπων:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Βασιλική Πετρή, Μ.Α., Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Σχεδιασμός, Μορφοποίηση Ηλεκτρονικής Παρουσίασης:

Δρ Ειρήνη Κούννου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Ανάγνωση αρχαιοελληνικού κειμένου:

Ανθούλλης Δημοσθένους, Φιλολόγος

Μουσική Επένδυση – Ηχητικά Εφέ:

Κάθριν Ξενοφώντος, Καθηγήτρια Μουσικής

Συντονισμός – Επιμέλεια - Εποπτεία:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Επιστημονική εποπτεία:

Γιώργος Α. Ξενής, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Επιστημονικός Συνεργάτης του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών

Υπεύθυνοι του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σιμάκης Συμεού, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Μάρω Μελανίδου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

©Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

2023

Άχιλλεύς

Ο Απολλόδωρος ο Αθηναίος (180 π.Χ. – 110 π.Χ.) έζησε πολλά χρόνια στην Αλεξάνδρεια και ασχολήθηκε με την ιστορία, την ποίηση, τη φιλοσοφία κ.ά. Το έργο *Βιβλιοθήκη* που αποδίδεται σε αυτόν αποτελείται από τέσσερα βιβλία και σε αυτό καταγράφονται πολλές διηγήσεις από την ελληνική μυθολογία. Το απόσπασμα που ακολουθεί προέρχεται από το τρίτο βιβλίο και αφορά τον μυθικό ήρωα Αχιλλέα.

Ὡς δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἐγκρύπτουσα, ἐν νυκτὶ ἔφθειρεν ἐκεῖνο ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῶον, ἐν ἡμέρᾳ δὲ ἔχρειεν ἀμβροσίᾳ. Πηλεὺς δὲ, ὅτε εἶδε τὸν παῖδα σπαίροντα ἐπὶ τοῦ πυρός, ἐβόησε. Θέτις, ἐπειδὴ ἐκωλύθη τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπέλιπε πρὸς Νηρηίδας καὶ ὤχετο. Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεὺς. Ὁ δὲ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ ἔτρεφε σπλάγχχνους λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς, καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλέα (πρότερον δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ Λιγύρων) ὅτι τὰ χεῖλη μαστοῖς οὐ προσήνεγκε.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἐνναετῆς Ἀχιλλεύς, Κάλχας ἔλεγεν ὅτι οὐ δύναται Τροία χωρὶς αὐτοῦ αἰρεθῆναι. Θέτις προεγίνωσκεν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐν στρατείᾳ ἀποθανεῖν. Διὸ ἔκρυψεν αὐτὸν ἐσθῆτι γυναικείᾳ ὡς παρθένον καὶ Λυκομήδει παρέθετο. Κάκεϊ τρεφόμενος τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηιδამεῖα μίγνυται, καὶ γίνεται παῖς Πύρρος αὐτῷ, ὃ ἔπειτα κληθεὶς Νεοπτόλεμος. Ὅμως Ἀχιλλεύς ἐμηνύθη, καὶ Ὀδυσσεὺς ἐζήτει αὐτὸν παρὰ Λυκομήδει. Τότε δὲ Ὀδυσσεὺς σάλπιγγι ἐχρήσατο καὶ εὔρε Ἀχιλλέα. Καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἀχιλλεύς εἰς Τροίαν ἦλθε.

Οι **Νηρηίδες** ήταν νύμφες, δηλαδή θαλασσινές θεότητες. Αναφέρεται ότι ήταν 50 ή έφταναν και τις 100. Μία από αυτές ήταν και η **Θέτιδα**, η μητέρα του Αχιλλέα.

Οι **κένταυροι** ήταν μυθικά όντα, από τη μέση και πάνω άνθρωποι, από τη μέση και κάτω άλογα. Ένας από αυτούς, ο **κένταυρος Χείρων**, διακρινόταν για τη σοφία του και συνδέθηκε με τις θεραπείες και τις φυσικές επιστήμες. Ζούσε σε σπηλιά και ήταν δάσκαλος του Αχιλλέα.

Ο **Λυκομήδης** ήταν βασιλιάς των Δολόπων στη Σκύρο και είχε πολλές κόρες. Σύμφωνα με τον μύθο, ο **Οδυσσεάς** πήγε στο παλάτι του Λυκομήδη και συνάντησε τον ίδιο, τις κόρες του και τον Αχιλλέα, τον οποίο είχε κρύψει εκεί η Θέτιδα μεταμφιεσμένο σε κορίτσι. Ο Οδυσσεάς ήχησε τη σάλπιγγα που ήταν σήμα πολέμου και, ενώ οι κοπέλες τρόμαξαν και σκορπίστηκαν, ο Αχιλλέας άρπαξε ένα δόρυ για να αντιμετωπίσει τους εχθρούς. Έτσι, αποκαλύφθηκε!

Απολλοδώρου Βιβλιοθήκη Γ' 13.6 και 8

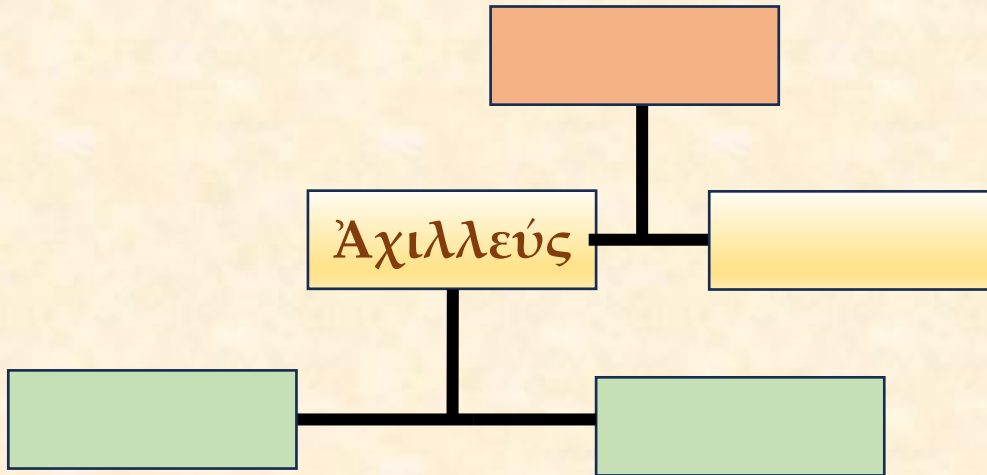
(Διασκευή: Γ. Ξενής)

Ἀχιλλεύς

<p>Ὡς δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως εἰς τὸ πῦρ ἐγκρύπτουσα, ἐν νυκτὶ ἔφθειρεν ἐκεῖνο ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῶον, ἐν ἡμέρᾳ δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ.</p> <p>Πηλεὺς δέ, ὅτε εἶδε τὸν παῖδα σπαίροντα ἐπὶ τοῦ πυρός, ἐβόησε.</p> <p>Θέτις, ἐπειδὴ ἐκωλύθη τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπέλιπε πρὸς Νηρηίδας καὶ ᾤχετο.</p> <p>Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεὺς.</p> <p>Ὁ δὲ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ ἔτρεφε σπλάγχχνους λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελούς, καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλέα (πρότερον δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ Λιγύρων) ὅτι τὰ χεῖλη μαστοῖς οὐ προσήνεγκε.</p> <p>Ὡς δὲ ἐγένετο ἐνναετῆς Ἀχιλλεύς, Κάλχας ἔλεγεν ὅτι οὐ δύναται Τροία χωρὶς αὐτοῦ αἰρεθῆναι.</p> <p>Θέτις προεγίνωσκεν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐν στρατείᾳ ἀποθανεῖν. Διὸ ἔκρουψεν αὐτὸν ἐσθῆτι γυναικείᾳ ὡς παρθένον καὶ Λυκομήδει παρέθετο. Κὰκεῖ τρεφόμενος τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηιδαμείᾳ μίγνυται, καὶ γίνεται παῖς Πύρρος αὐτῷ, ὃ ἔπειτα κληθεὶς Νεοπτόλεμος.</p> <p>Ὅμως Ἀχιλλεύς ἐμηνύθη, καὶ Ὀδυσσεὺς ἐζήτει αὐτὸν παρὰ Λυκομήδει.</p> <p>Τότε δὲ Ὀδυσσεὺς σάλπιγγι ἐχρήσατο καὶ εὔρε Ἀχιλλέα.</p> <p>Καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἀχιλλεύς εἰς Τροίαν ἦλθε.</p>	<p><u>Γλωσσικές παρατηρήσεις</u></p> <p>σπαίρω = σπαρταρῶ, τινάζομαι</p> <p>κωλύω = εμποδίζω (ἡ) προαίρεσις = απόφαση, σχέδιο ᾤχετο: του ρ. οἶχομαι = φεύγω</p> <p>κομίζω = οδηγῶ, φέρνω</p> <p>(ὁ, ἡ) συς, συός = αγριογούρουνο (ἡ) ἄρκτος = αρκούδα (ὁ) μυελός = μυαλό</p> <p>ὅτι = διότι, επειδὴ προσήνεγκε: του ρ. προσφέρω = φέρνω κάτι σε κάτι ἄλλο, εφαρμόζω αἰρεθῆναι: του ρ. ἀλίσκομαι = κυριεύομαι</p> <p>δεῖ = πρέπει (ἡ) ἐσθῆς = ἔνδυμα (ἡ) παρθένος = νεαρό κορίτσι παρέθετο: του ρ. παρατίθημι = βάζω κοντά, παραθέτω μίγνυμαι = σμίγω</p> <p>μηνύω = αποκαλύπτω</p>
--	---

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε το γενεαλογικό δέντρο του Αχιλλέα.

2. Στον μύθο εμφανίζονται διάφορα πρόσωπα. Αντιστοίχισε τα ονόματα με τις πληροφορίες που αντλούμε γι' αυτά μέσα από το κείμενό μας. Δύο πληροφορίες περισσεύουν!

Πρόσωπα		Πληροφορίες
1. Νηρηίδες		α. Οδήγησε τον Αχιλλέα στην Τροία
2. Χείρων		β. Αρχικό όνομα του πρωταγωνιστή μας
3. Λιγύρων		γ. Έκρουσε τον Αχιλλέα
4. Λυκομήδης		δ. Γιος του Αχιλλέα
5. Οδυσσέας		ε. Πατέρας του Αχιλλέα
		στ. Μία από αυτές ήταν η Θέτιδα
		ζ. Δάσκαλος του Αχιλλέα

3. Τι έκανε η Θέτιδα, όταν ο Πηλέας ανακάλυψε και ματαίωσε το σχέδιό της; Κύκλωσε το σωστό!

1. Αφησε το βρέφος στις Νηρηίδες, τις αδελφές της, και έφυγε!
2. Φώναξε τις Νηρηίδες, τις αδελφές της, να τη βοηθήσουν.
3. Ζήτησε από τον Πηλέα να καλέσει τις Νηρηίδες, τις αδελφές της.

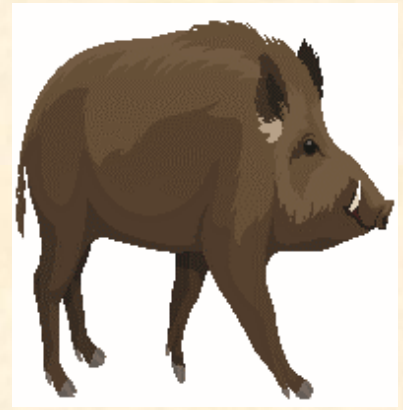
4. Βάλε στις λεζάντες το σωστό όνομα του ζώου: λέων, άγριος σῶς, άρκτος

↑
[]

↑
[]

↑
[]

5. Ποιον χρησμό έδωσε ο μάντης Κάλχας για τον Αχιλλέα; Κύκλωσε το σωστό!

1. Κανένας δεν μπορεί να κυριεύσει την Τροία!
2. Η Τροία δεν μπορεί να κυριευθεί χωρίς τον Αχιλλέα!
3. Ο Αχιλλέας δεν μπορεί να κυριεύσει την Τροία!

6. α) Ο Αχιλλέας ήταν εννιά χρονών. Η λέξη στα αρχαία ελληνικά είναι:

.....

β) Πόσων χρονών είσαι εσύ; Φτιάξε μια ολοκληρωμένη πρόταση για να δηλώσεις την ηλικία σου!

.....

7. Τι γνώριζε η Θέτιδα, ως θεά που ήταν, και τι έκανε για να προστατεύσει το παιδί της; Κύκλωσε τη σωστή απάντηση!

Η Θέτιδα γνώριζε ότι:	<ol style="list-style-type: none">1. ο Αχιλλέας ήταν γενναίος πολεμιστής.2. ο Αχιλλέας θα πεθάνει στον πόλεμο.3. ο Αχιλλέας θα γλιτώσει από τον πόλεμο.
Η Θέτιδα, για να προστατεύσει τον Αχιλλέα:	<ol style="list-style-type: none">1. του έδωσε μια ανίκητη ενδυμασία.2. τον έντυσε με γυναικεία ρούχα για να ξεγελάσει τους Τρώες.3. τον έντυσε με γυναικεία ρούχα για να κρυφτεί ανάμεσα στις κόρες του Λυκομήδη.

8. Γράψε δίπλα από κάθε φράση του αρχαίου κειμένου τον αριθμό της σωστής νεοελληνικής απόδοσης και διάβασε το κείμενο με την ορθή σειρά!

Αρχαίο κείμενο		Νεοελληνική απόδοση
κάκεϊ τρεφόμενος		1. και αποκτά έναν γιο, τον Πύρρο, που αργότερα ονομάστηκε Νεοπτόλεμος.
τῆ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηιδάμεια μίγνυται,		2. και ο Οδυσσεάς τον έψαχνε στον Λυκομήδη.
καὶ γίνεται παῖς Πύρρος αὐτῶ, ὃ ἐπειτα κληθεὶς Νεοπτόλεμος.		3. Ἐνῶ ο Αχιλλέας ανατρέφεται ἐκεῖ (δηλ. κοντά στον Λυκομήδη)
Ὅμως Ἀχιλλεὺς ἐμηνύθη,		4. Τότε ο Οδυσσεάς, χρησιμοποίησε τη σάλπιγγα και βρήκε τον Αχιλλέα.
καὶ Ὀδυσσεὺς ἐζήτει αὐτὸν παρὰ Λυκομήδει.		5. σμίγει με τη Δηιδάμεια, την κόρη του Λυκομήδη,
Τότε δὲ Ὀδυσσεὺς σάλπιγγι ἐχρήσατο καὶ εὗρε Ἀχιλλέα.		6. Και με αυτόν τον τρόπο, ο Αχιλλέας πήγε στην Τροία!
καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἀχιλλεὺς εἰς Τροίαν ἦλθε.		7. Ὅμως το μυστικό του Αχιλλέα αποκαλύφθηκε.

9. Βάλε στη σωστή σειρά τη δράση, ὥστε να ανέβεις και να κατέβεις το βουνό της αφήγησης. Γράψε σε κάθε δέντρακι το γράμμα της κατάλληλης περιόδου λόγου. Στη συνέχεια, διάβασε το αρχαιοελληνικό κείμενο και αφηγήσου την ιστορία του Αχιλλέα!

- α. Πηλεὺς κομίζει τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα.
- β. Ὀδυσσεὺς ἐζήτει Ἀχιλλέα.
- γ. Ἀχιλλεὺς εἰς Τροίαν ἦλθε.
- δ. Χείρων ἔτρεφε τὸν παῖδα καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Ἀχιλλέα.
- ε. Ὀδυσσεὺς σάλπιγγι ἐχρήσατο καὶ εὗρε Ἀχιλλέα.
- στ. Θέτις προεγίνωσκεν τὸν θάνατον Ἀχιλλέως καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἐσθῆτι γυναικεία.
- ζ. Θέτις ἐγέννησε βρέφος καὶ τοῦτο εἰς τὸ πῦρ ἐνέκρυπτε.
- η. Θέτις ἀπέλιπε τὸν παῖδα πρὸς Νηρηίδας καὶ ᾤχετο.
- θ. Κάλχας ἔλεγεν ὅτι οὐ δύναται Τροία χωρὶς Ἀχιλλέως αἰρεθῆναι.
- ι. Πηλεὺς εἶδε τὸν παῖδα σπαίροντα ἐπὶ τοῦ πυρός καὶ ἐβόησε.

10. Τι εκφράζουν οι ακόλουθες φράσεις του κειμένου; Συμπλήρωσε τις πτώσεις σύμφωνα με το παράδειγμα και γράψε σε κάθε κύκλο τον αριθμό που αποδίδει τη σωστή σημασία.

Εμπρόθετη φράση		Σημασία
εἰς τὸ πῦρ εἰς Τροίαν	εἰς + ☐	1. Τόπος: κίνηση προς τόπο (σε, προς) 2. Τόπος: στάση (πάνω σε) 3. Τόπος: στάση (προς το μέρος) 4. Χρόνος (σε, στη διάρκεια)
ἐν νυκτί ἐν ἡμέρᾳ	ἐν + ☐	
ἐπὶ τοῦ πυρός	ἐπὶ + ☐	
πρὸς Νηρηίδας πρὸς Χείρωνα	πρὸς + ☐	
παρὰ Λυκομήδει	παρὰ + δοτική ☐	

11. Οι Νηρηίδες πήραν μαζί τους στη θάλασσα τα ουσιαστικά! Βγάλε από τη θάλασσα τα ουσιαστικά της α' και β' κλίσης! Αφού τα κυκλώσεις, στη συνέχεια να τα μεταφέρεις στην κατάλληλη θέση του πίνακα που ακολουθεί μαζί με το άρθρο τους και να γράψεις τον αντίθετο αριθμό.

A' κλίση	Αντίθετος αριθμός	B' κλίση	Αντίθετος αριθμός

12. Ποιος άφησε τις λέξεις χωρίς τόνους; Βάλε οξεία ή περισπωμένη και δικαιολόγησε την επιλογή σου με βάση τους κανόνες τονισμού στη στήλη Β'. Σημείωσε το αντίστοιχο γράμμα δίπλα από τη λέξη της στήλης Α', όπως το παράδειγμα. Κάθε κανόνας μπορεί να χρησιμοποιηθεί περισσότερες από μία φορές.

ΣΤΗΛΗ Α'		ΣΤΗΛΗ Β'
1. βρεφος	α	<p>α. Η βραχύχρονη συλλαβή, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία.</p> <p>β. Η προπαραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία.</p> <p>γ. Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε περισπωμένη, όταν η λήγουσα είναι βραχύχρονη.</p> <p>δ. Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία, όταν η λήγουσα είναι μακρόχρονη.</p>
2. άθανατον		
3. τουτο		
4. έφθειρεν		
5. πατρων		
6. λεοντων		
7. χειλη		
8. στρατεια		
9. τροπον		
10. ήλθε		

13. Οι λέξεις έχασαν τα άρθρα τους! Μπορείς να τα συμπληρώσεις;

..... Θέτις

..... Πηλεύς

..... Αχιλλεύς

..... βρέφος

..... λεόντων

..... Νηρηίδες

..... πῦρ

..... μυελοῖς

..... χείλη

..... Τροίαν

14. Συμπλήρωσε την προσωπική αντωνυμία και τον κατάλληλο τύπο του ρήματος *εἶμι*, σύμφωνα με το παράδειγμα. Στη συνέχεια, να μεταφέρεις το ρήμα στον παρατατικό.

Πρόσωπο	Προσωπική αντωνυμία και ενεστώτας του <i>εἶμι</i>	Παρατατικός του <i>εἶμι</i>
α' ενικ.	<u>ἐγώ</u> <u>εἶμι</u> Ἀχιλλεύς.	<u>ἦν</u>
β' ενικ.	_____ Θέτις.	_____
γ' ενικ.	_____ Πηλεύς.	_____
α' πληθ.	_____ παιῖδες.	_____
β' πληθ.	_____ Νηρηίδες.	_____
γ' πληθ.	_____ λέοντες.	_____

15. Παρατατικός ή αόριστος; Γράψε για κάθε πρόταση τον χρόνο του ρήματος και χαρακτηρίσε το είδος της αύξησης. Στη συνέχεια γράψε το α' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα κάθε ρήματος.

Πρόταση	Χρόνος ρήματος	Αύξηση: χρονική, συλλαβική ή εσωτερική;	Ενεστώτας
Θέτις ἔχριεν Ἀχιλλέα ἀμβροσίᾳ.			
Χείρων ὠνόμασε τὸν παιῖδα Ἀχιλλέα.			
Κάλχας ἔλεγε χρησμόν περὶ Ἀχιλλέως.			
Θέτις προεγίνωσκεν τὸν θάνατον Ἀχιλλέως.			
Θέτις ἔκρυσεν Ἀχιλλέα.			

16. Το λιοντάρι έκρουσε στη φωλιά του κάποια ρήματα του κειμένου μας! Βρες τους τύπους του **παρακείμενου** και **υπερσυντέλικου** του ρήματος **κομίζω**, τοποθέτησέ τους στη σωστή θέση του πίνακα και, ακολούθως, συμπλήρωσε ό,τι λείπει!

Πρόσωπο	Παρακείμενος του κομίζω	Υπερσυντέλικος του κομίζω
α' ενικ.
β' ενικ.
γ' ενικ.
α' πληθ.
β' πληθ.
γ' πληθ.

17. Συνώνυμα και αντώνυμα στα Αρχαία Ελληνικά! Ξαναδιάβασε προσεκτικά το κείμενο για να τα βρεις!

Συνώνυμο του *ὅτε* =

Συνώνυμο του *ἐπειδή* =.....

Αντώνυμο του *νύξ* ≠

Αντώνυμο του *ἀθάνατος* ≠

Προσοχή! Ο σύνδεσμος *ὅτι* στις ακόλουθες προτάσεις δεν έχει πάντα την ίδια σημασία! Με βάση το νόημα κάθε πρότασης, βρες και γράψε τη σημασία του *ὅτι*.

Πρόταση	Σημασία <i>ὅτι</i> / είδος συνδέσμου
καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλέα (πρότερον δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ Λιγύρων) ὅτι τὰ χεῖλη μαστοῖς οὐ προσήνεγκε.	
Κάλχας ἔλεγεν ὅτι οὐ δύναται Τροία χωρὶς αὐτοῦ αἰρεθῆναι.	
Θέτις προεγίνωσκεν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐν στρατείᾳ ἀποθανεῖν.	

Τι σύνδεσμος είναι το *ὅτι* στις ακόλουθες προτάσεις, ειδικός ή αιτιολογικός;

Πηλεὺς ἐφοβήθη ὅτι τὸν παῖδα σπαίροντα ἐπὶ τοῦ πυρὸς εἶδε.

Πηλεὺς ἔλεγεν ὅτι Χείρων τὸν παῖδα τρέφει.....

18. Το αγριογούρουνο κατασπάραξε τις λέξεις! Βρες και συνταίριαξε τα κατάλληλα ζευγάρια!

πρό + γινώσκω

πρό + αἰροῦμαι

ἀ (στερ.) + θνήσκω

ἀ (στερ.) + βροτός

προαίρεση

αμβροσία

αθάνατος

πρόγνωση

19. Συμπλήρωσε τα σπιτάκια με λέξεις της ίδιας οικογένειας, απλές ή σύνθετες.

ἐβόησε
(βοῶ)

ποιῶ

πῦρ

παῖς

λέγω

ἐγέννησε
(γεννῶ)

20. Να επιλέξεις την ορθή απάντηση.

α) Θέτις ἔφθειρεν τὸ θνητὸν πατρῶον.

Ο ὅρος **Θέτις** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἔφθειρεν
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἔφθειρεν
- iii) κατηγορούμενο

β) Πηλεύς ἐστὶ θνητός.

Ο ὅρος **θνητός** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἐστὶ.
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἐστὶ.
- iii) κατηγορούμενο

γ) Χείρων ἠνόμασε τὸν παῖδα Ἀχιλλέα.

Ο ὅρος **τὸν παῖδα** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἠνόμασε
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἠνόμασε
- iii) κατηγορούμενο

δ) Κάλχας ἔλεγε χρησμόν περὶ Ἀχιλλέως.

Ο ὅρος **χρησμόν** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἔλεγε
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἔλεγε
- iii) κατηγορούμενο

ε) Ἀχιλλεύς ἐγένετο ἑνναετής.

Ο ὅρος **ἑνναετής** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἐγένετο
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἐγένετο
- iii) κατηγορούμενο

στ) Θέτις ἐστὶ μήτηρ Ἀχιλλέως.

Ο ὅρος **μήτηρ** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἐστὶ
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἐστὶ
- iii) κατηγορούμενο

ζ) Θέτις ἔκρυψε Ἀχιλλέα.

Ο ὅρος **Ἀχιλλέα** είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἔκρυψε
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἔκρυψε
- iii) κατηγορούμενο

21. Πρόσωπα - ζώα – πράγματα!

Συμπλήρωσε στα Αρχαία Ελληνικά ό,τι ζητείται, με βάση το κείμενο!

<p><u>Πρόσωπο + πράγμα από π</u></p> <p>Γιος του Αχιλλέα και ... καίει</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p><u>Πρόσωπο + πράγμα από α</u></p> <p>Ο πρωταγωνιστής μας και ... τροφή των αθανάτων</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p><u>Πρόσωπο + όνομα από ν</u></p> <p>Μία από αυτές ήταν και η μητέρα του Αχιλλέα και ... ο γιος του</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p><u>Ζώο + πράγμα από σ</u></p> <p>Άγριο και ... μουσικό όργανο μάχης</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p><u>Πράγμα + πρόσωπο από α</u></p> <p>Έτρωγε τα μυαλά του ο Αχιλλέας και ... αυτός που δεν γνωρίζει θάνατο</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p><u>Πράγμα + πράγμα από σ</u></p> <p>Τα έτρωγε ο Αχιλλέας και ... στη διάρκεια της πέθανε</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

22. Λύσε την ακροστοιχίδα για να βρεις τι έκανε ο Πηλέας! Συμπλήρωσε τις λέξεις στα Αρχαία Ελληνικά με κεφαλαία γράμματα.

- Αρχαία ... μέρα. ___ ___ ___ ___
- Αρχαίο ... βρέφος. ___ ___ ___ ___
- Πατρικό. ___ ___ ___ ___ ___
- Αρχαίο ... μικρό παιδί. ___ ___ ___ ___ ___
- Αρχαίο αγριογούρουνο. ___ ___
- Αρχαίο λιοντάρι. ___ ___ ___

23. Από τον μύθο του Αχιλλέα έχει επιβιώσει μέχρι τις μέρες μας η φράση «Αχιλλεύος πτέρνα».

α) Ποια είναι η κυριολεκτική σημασία της φράσης και ποια η μεταφορική;

β) Γράψε μια πρόταση στα Νέα Ελληνικά, στην οποία θα χρησιμοποιείς τη φράση, έτσι ώστε να φαίνεται η μεταφορική της σημασία.

α)

.....

.....

β)

.....

.....

24.

3 – 2 – 1!

Γράψε 3 πράγματα που έμαθες από την ενότητα του Αχιλλέα, 2 πράγματα που θα ήθελες να μάθεις και 1 που σε δυσκόλεψε.

Τι έμαθα;

Τι θα ήθελα να μάθω;

Τι με δυσκόλεψε;

